

Kancelaria Adwokacka
Adwokat Justyna Wiśniska-Kurpiel

ul. Henryka IV Probusa 8, 02-496 Warszawa
adres do korespondencji:

ul. Paderewskiego 13, 05-820 Piastów

REGON: 362385755, NIP: 5291737770

tel: 510 082 478, e-mail: Justyna@wisinska-kurpiel.pl

Warszawa, dnia 29 kwietnia 2016 roku

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie

00-013 Warszawa, ul. Jasna 2/4

za pośrednictwem

Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska

ul. Wawelska 52/54

00-922 Warszawa

Skarżąca: Teresa Wiśniska, ul. Radziejowicka 215, 05-820 Kałęczyn reprezentowana przez adwokata Justynę Wiśniską-Kurpiel z Kancelarii Adwokackiej w Warszawie, ul. Henryka IV Probusa 8, 02-496 Warszawa,

adres do korespondencji: ul. Paderewskiego 13, 05-820 Piastów

Organ: Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska, ul. Wawelska 52/54, 99-922 Warszawa

Skarga

na decyzję Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z dnia 4 marca 2016 roku znak: DOOŚ-OAII.4210.31.2015.JSz.4 uchylającą punkty 1.2.11, 1.2.13, 1.2.28, 1.2.30, 1.2.31, 1.2.32, 1.2.33, 1.3.1, 1.3.3, 1.3.4 decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 24 września 2015 roku, znak: WOOŚ-II.4210.54.2014.MW o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn. „Budowa zachodniej obwodnicy Grodziska Mazowieckiego w ciągu drogi wojewódzkiej nr 579, relacji Kaziń Polski – Radziejowice, na odcinku od węzła z autostradą A2 (km 2+209,60) do drogi wojewódzkiej nr 579 w m. Kałęczyn (km 9+560,51)” i w tym zakresie orzekającą co do istoty sprawy, a w pozostałym zakresie utrzymującą w mocy decyzję organu I instancji, publicznie ogłoszoną dnia 21 marca 2016 roku na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta i Gminy Grodzisk Mazowiecki.

W imieniu skarżącej, powołując się na udzielone pełnomocnictwo, które wraz z dowodem uiszczenia stosownej opłaty skarbowej składam w załączeniu, na podstawie art. 3 § 2 pkt 1 ppsa w zw. z art. 50 §1 oraz art. 52 §1, art. 53 §1 ppsa, zaskarżam w całości wyżej wymienioną decyzję z dnia 4 marca 2016 roku znak: DOOŚ-OAII.4210.31.2015.JSz w przedmiocie uchylecia punktów 1.2.11, 1.2.13, 1.2.28, 1.2.30, 1.2.31, 1.2.32, 1.2.33, 1.3.1, 1.3.3, 1.3.4 decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 24 września 2015 roku, znak: WOOŚ-II.4210.54.2014.MW o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn. „Budowa zachodniej obwodnicy Grodziska Mazowieckiego w ciągu drogi wojewódzkiej nr 579, relacji Kaziń Polski – Radziejowice, na odcinku od węzła z

Kancelaria Adwokacka
Adwokat Justyna Wiśniewska-Kurpiel
ul. Henryka IV Probusa 8, 02-496 Warszawa
adres do korespondencji:
ul. Paderewskiego 13, 05-820 Piastów
REGON: 362385755, NIP: 5291737770
tel: 510 082 478, e-mail: justyna@wisniewska-kurpiel.pl

autostradą A2 (km 2+209,60) do drogi wojewódzkiej nr 579 w m. Kałęczyn (km 9+ 560,51)", a w pozostałym zakresie utrzymującą w mocy decyzję organu I instancji.

Zaskarżonej decyzji organu II instancji, jak również decyzji organu I instancji, zarzucam naruszenie przepisów postępowania mających istotny wpływ na wynik sprawy, tj.:

- I. naruszenie art. 7 kpa, art. 76 § 1 kpa, art. 77 § 1 kpa, art. 80 kpa przez uznanie przez organ II instancji, iż nie miało miejsce naruszenie polegające na niewyczerpującym rozpoznaniu materiału dowodowego, nie podjęciu wszelkich kroków niezbędnych do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego i załatwienia sprawy oraz na dowolnej ocenie materiału dowodowego, podczas gdy:
  1. odmówiono mocy dowodowej i wiarygodności dokumentowi w postaci opinii Inspektora Sanitarnego nr 83/2015, znak: ZNS-712/138/3608/15/KG w zakresie stanowiska w/w inspektora o:
    - a) konieczności całodobowych pomiarów hałasu na terenach chronionych akustycznie położonych w sąsiedztwie planowanej drogi;
    - b) przebudowie kolidujących cieków wodnych przy uwzględnieniu przepisów z zakresu prawa wodnego;pomimo, iż dokument ten został sporządzony przez uprawniony podmiot i zdaniem Skarżącej ma on moc dokumentu urzędowego, w konsekwencji czego organy I i II instancji nie mogą wybiórczo uznawać, bądź też kwestionować, wniosków z niego wynikających;
  2. brak było wszechstronnego zbadania sprawy i nie wyjaśniono, jaki będzie poziom emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych, a w konsekwencji, czy te zanieczyszczenia nie przekroczą dopuszczalnych poziomów i czy będą miały wpływ na życie i zdrowie Skarżącej i innych stron postępowania, a także czy w/w przedsięwzięcie będzie wpływało na stan budynków położonych na nieruchomościach Skarżącej i innych znajdujących się w sąsiedztwie planowanej inwestycji;
  3. odmówiono mocy dowodowej i wiarygodności, pominięto i zdewaluowano wartość dokumentu w postaci opinii mazowieckiego wojewódzkiego konserwatora zabytków z dnia 23 lipca 2015 roku, poprzez uznanie, że nie istnieją przeszkody prawne dla realizacji planowanej inwestycji, podczas gdy konserwator zabytków jednoznacznie stwierdził, że bez względu na zakres inwestycji na substancję zabytkową (on sam zapoznany został jedynie z jednym wariantem przebiegu inwestycji!) charakter tego wpływu bez wątpienia będzie negatywny i inwazyjny, w przypadku kolizji z zabytkami archeologicznymi wpływ inwestycji drogowych dużej skali na same zabytki zawsze jest negatywny, a przyjętą praktyką jest prowadzenie tego typu inwestycji poza terenem najważniejszych

Kancelaria Adwokacka
Adwokat Justyna Wiśniska-Kurpiel
ul. Henryka IV Probusa 8, 02-496 Warszawa
adres do korespondencji:
ul. Paderewskiego 13, 05-820 Piastów
REGON: 362385755, NIP: 5291737770
tel: 510 082 478, e-mail: justyna@wisniska-kurpiel.pl

archeologicznych posiadających własną formę krajobrazową, to jest takich jak występują częściowo na terenie planowanej inwestycji;

4. naruszono art. 66 ooś poprzez uznanie, że raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko spełniał wskazane w ustawie wymagania; podczas gdy dokument ten był niekompletny, nieprecyzyjny, nie obejmował kompleksowego odniesienia w stosunku do istotnych dla przebiegu przedsięwzięcia danych, w szczególności:

- nie spełniał obowiązku rzetelnego przedstawienia i opisu analizowanych wariantów, w tym: a) wariantu proponowanego przez wnioskodawcę oraz racjonalnego wariantu alternatywnego, b) wariantu najkorzystniejszego dla środowiska wraz z uzasadnieniem ich wyboru, w tym zwłaszcza całkowicie brakowało w nim przedstawienia racjonalnego wariantu alternatywnego dla przebiegu większej części planowanej inwestycji - wskazany wariant alternatywny obejmował tylko jej znikomy fragment,
- brak dokładnego opisu istniejących w sąsiedztwie lub w bezpośrednim zasięgu oddziaływania planowanego przedsięwzięcia zabytków chronionych na podstawie przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, opisu krajobrazu, w którym dane przedsięwzięcie ma być zlokalizowane; opisu elementów przyrodniczych środowiska objętych zakresem przewidywanego oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko, w tym elementów środowiska objętych ochroną na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;
- analizy możliwych konfliktów społecznych związanych z planowanym przedsięwzięciem;
- wskazanie, czy dla planowanego przedsięwzięcia jest konieczne ustanowienie obszaru ograniczonego użytkowania w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska, oraz określenie granic takiego obszaru, ograniczeń w zakresie przeznaczenia terenu, wymagań technicznych dotyczących obiektów budowlanych i sposobów korzystania z nich;
- streszczenia w języku niespecjalistycznym informacji zawartych w raporcie, w odniesieniu do każdego elementu raportu,
- uzasadnienia proponowanego przez wnioskodawcę wariantu, ze wskazaniem jego oddziaływania na środowisko, w szczególności na:
  - a) ludzi, rośliny, zwierzęta, grzyby i siedliska przyrodnicze, wodę i powietrze,
  - b) powierzchnię ziemi, z uwzględnieniem ruchów masowych ziemi, klimat i krajobraz,
  - c) dobra materialne,

- d) zabytki i krajobraz kulturowy, objęte istniejącą dokumentacją, w szczególności rejestrem lub ewidencją zabytków,
da) krajobraz,
e) wzajemne oddziaływanie między elementami, o których mowa w lit. a-da,
5. naruszono art. 68 ooś poprzez nieokreślenie przez organ zakresu raportu, w szczególności wskazanie:
- a) rodzajów wariantów alternatywnych wymagających zbadania,
  - b) rodzajów oddziaływań oraz elementów środowiska wymagające szczegółowej analizy,
  - c) zakresu i metody badań;
- II. naruszenie art. 9 i 11 kpa przez niedostateczne wyjaśnienie podstaw i przesłanek utrzymania w mocy decyzji o o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn. „Budowa zachodniej obwodnicy Grodziska Mazowieckiego w ciągu drogi wojewódzkiej nr 579, relacji Kuzuń Polski – Radziejowice, na odcinku od węzła z autostradą A2 (km 2+209,60) do drogi wojewódzkiej nr 579 w m. Kałęczyn (km 9+ 560,51)”;
- III. naruszenie art. 138 §1 pkt 1 kpa w zw. z art. 144 kpa poprzez utrzymanie w mocy wadliwego postanowienia organu pierwszej instancji;
- IV. naruszenie art. 8 kpa i 107 § 3 kpa poprzez brak pogłębiania zaufania obywateli do organów administracji publicznej poprzez wyciąganie przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie, a następnie Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska odmiennych wniosków niż wyrażonych przez Powiatowego Inspektora Sanitarnego oraz Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków przy planowaniu tego samego przedsięwzięcia oraz poprzez nienależyte uzasadnienie zaskarżanej decyzji, z uwagi na zawarcie w nim zbyt ogólnych stwierdzeń, co uniemożliwia realizację zasady pogłębiania zaufania obywateli do organów państwa oraz uniemożliwia dokonanie kontroli zaskarżonej decyzji, w szczególności nie wyjaśnienie dlaczego opinie wyżej wskazanych podmiotów nie zostają uwzględnione przy podejmowaniu zaskarżanej decyzji;
- V. naruszenie art. 36 ooś w zw. z art. 89 § 2 i 91 § 3 kpa poprzez nieprzeprowadzenie rozprawy, mimo zaistnienia ku temu przesłanek ustawowych, a w konsekwencji naruszenie zasady czynnego udziału stron i społeczeństwa w sprawie;
- VI. naruszenie art. 9, 10 § 1 kpa w zw. z art. 33 ust. 1 i 39 ooś poprzez nienależyte wypełnianie obowiązku informowania stron o okolicznościach faktycznych i prawnych, mogących mieć wpływ na ustalenie ich praw i obowiązków, w szczególności poprzez ignorowanie zapytań telefonicznych przez pracowników Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, poprzez niejednokrotne zwlekanie z podawaniem do publicznej wiadomości bądź nie podawanie

informacji wskazanych w art. 33 ust. 1 i 39 ooś, w formie do której obliuguje organ ustawa, poprzez zwlekanie z poinformowaniem społeczeństwa o przedstawieniu przez inwestora racjonalnego wariantu alternatywnego, co uniemożliwiło społeczeństwu rzetelne zapoznanie się z nim,

- VII. naruszenie art. 33 ooś, poprzez naruszenie zasad udziału społeczeństwa w postępowaniu poprzez błędne zaadresowanie obwieszczenia, które powinno być adresowane do społeczeństwa, do stron postępowania, niepodanie w obwieszczeniu kompletnych danych na temat przedmiotu decyzji, która zostanie wydana w sprawie (zakresu planowanego przedsięwzięcia), a także niepowtórzenie udziału społeczeństwa po uzupełnieniu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, jak również niezastosowanie wszystkich przewidzianych prawem sposobów podawania informacji do publicznej wiadomości.
- VIII. naruszenie art. 3 ust. 1 pkt 11) ooś w zw. z art. 33 ust. 1 i 39 ooś oraz art. 79 ooś poprzez:
- niezapewnienie właściwego udziału społeczeństwa w postępowaniu o wydanie decyzji, w szczególności niedotrzymanie prawem przepisanej formy podawania informacji do publicznej wiadomości,
  - zaniechanie ogłoszenia informacji przez obwieszczenie w sposób zwyczajowo przyjęty w miejscu planowanego przedsięwzięcia, a w przypadku projektu dokumentu wymagającego udziału społeczeństwa - w prasie o odpowiednim do rodzaju dokumentu zasięgu, a w przypadku gdy siedziba organu właściwego w sprawie mieści się na terenie innej gminy niż gmina właściwa miejscowo ze względu na przedmiot postępowania - także przez ogłoszenie w prasie lub w sposób zwyczajowo przyjęty w miejscowości lub miejscowościach właściwych ze względu na przedmiot postępowania;
  - niepoddanie stosownym konsultacjom wersji raportu przedstawiającej racjonalny wariant alternatywny, zainteresowani o istnieniu takiego wariantu dowiedzieli się już podczas trwania konsultacji społecznych, co z całą pewnością uniemożliwiło im kompleksowe zapoznanie się z tym tematem;
- IX. naruszenie art. 80 ooś poprzez nie uwzględnienie przy wydawaniu decyzji wyników uzgodnień i opinii, o których mowa w art. 77 ust. 1 ooś oraz wyników postępowania z udziałem społeczeństwa;
- X. naruszenie art. 66 ust. 1 pkt 5 lit. b ooś poprzez jego błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie i w konsekwencji przyjęcie, iż raport oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko zawiera opis analizowanych wariantów, w tym wariantu najkorzystniejszego dla środowiska wraz z uzasadnieniem ich wyboru,

- XI. naruszenie art. 66 ust. 1 pkt 15 ooś, poprzez jego błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie polegające na przyjęciu, iż raport oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko zawiera analizę możliwych konfliktów społecznych związanych z planowanym przedsięwzięciem;
- XII. naruszenie art. 81 ooś poprzez jego nie zastosowanie w sprawie, podczas gdy z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wynika zasadność realizacji przedsięwzięcia w wariancie innym niż proponowany przez wnioskodawcę, i organ winien był odmówić zgody na realizację przedsięwzięcia;
- XIII. naruszenie art. 108 § 1 kpa poprzez nadanie decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności pomimo braku ku temu przesłanek.

W oparciu o tak sformułowane zarzuty na podstawie art. 145 § 1 pkt 2 ppsa, wnoszę o uwzględnienie skargi i o stwierdzenie nieważności decyzji organu II instancji w całości, a na wypadek uznania przez sąd, że nie ma podstaw do stwierdzenia nieważności decyzji, wnoszę o jej uchylenie.

Ponadto:

- 1. na podstawie art. 200 ppsa wnoszę o zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych;
- 2. na podstawie art. 61 § 2 pkt 1 ppsa wnoszę o wstrzymanie wykonania w całości zaskarżonej decyzji, a na wypadek, gdyby organ nie uwzględnił przedmiotowego wniosku, na podstawie 61 § 3 ppsa wnoszę o uwzględnienie niniejszego wniosku przez sąd.

Uzasadnienie

Decyzją z dnia 6 marca 2016 roku znak: DOOS-OAII.4210.31.2015.JSz.4 Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska uchylił punkty 1.2.11, 1.2.13, 1.2.28, 1.2.30, 1.2.31, 1.2.32, 1.2.33, 1.3.1, 1.3.3, 1.3.4 decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 24 września 2015 roku, znak: WOOS-II.4210.54.2014.MW o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn. „Budowa zachodniej obwodnicy Grodziska Mazowieckiego w ciągu drogi wojewódzkiej nr 579, relacji Kazun Polski – Radziejowice, na odcinku od węzła z autostradą A2 (km 2+209,60) do drogi wojewódzkiej nr 579 w m. Kałęczyn (km 9+ 560,51)”, a w pozostałym zakresie utrzymał w mocy decyzję organu I instancji.

W uzasadnieniu zaskarżonej decyzji organ II instancji podniósł, że nie podziela on stanowiska odwołujących się, w związku z czym utrzymał w mocy co do zasady decyzję organu I instancji, uchylając i zmieniając w niewielkim stopniu jedynie poszczególne podpunkty tejże decyzji.

Zdaniem skarżącej błędnie nie zostało zauważone przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, iż postępowanie pierwszoinstancyjne w niniejsze sprawie prowadzone było z rażącym naruszeniem przepisów. Ponadto błędnie uznał on także, że organ I instancji prawidłowo zebrał i rozpatrzył materiał dowodowy zgodnie z art. 7, 77 § 1 i 80 kpa, że prawidłowo określił zakres raportu o oddziaływaniu

Kancelaria Adwokacka
Adwokat Justyna Wiśniska-Kurpiel
ul. Henryka IV Probusa 8, 02-496 Warszawa
adres do korespondencji:
ul. Paderewskiego 13, 05-820 Piastów
REGON: 362385755, NIP: 5291737770
tel: 510 082 478, e-mail: justyna@wisniska-kurpiel.pl

przedsięwzięcia na środowisko. Następnie błędnie uznał organ II instancji, iż raport ten, po dokonaniu koniecznych uzupełnień przez inwestora, spełnia wymogi art. 66 ustawy oos i stanowi podstawę prawidłowej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Wreszcie nieprawidłowo ustalił organ II instancji, że Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska właściwie przeprowadził czynności składające się na ocenę oddziaływania na środowisko, a następnie wydał decyzję, uwzględniając wyniki oceny oraz po wykluczeniu ustawowych przesłanek odmowy określenia środowiskowych warunków realizacji przedsięwzięcia (art. 80 i 81 oos). Na koniec błędnie uznał Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska, jakoby organ I instancji nie uchybił wymogom w stosunku do społeczeństwa i stron postępowania w stopniu mogącym mieć wpływ na wynik sprawy.

Zdaniem Skarżącej organ II instancji winien był wydać decyzję uchylającą zaskarżaną decyzję w całości i orzec w tym zakresie co do istoty sprawy, to jest odmówić zgody na realizację przedsięwzięcia lub ewentualnie przekazać sprawę do ponownego rozpatrzenia organowi pierwszej instancji, gdyż decyzja organu pierwszej instancji została wydana z naruszeniem przepisów postępowania, a konieczny do wyjaśnienia zakres sprawy miał istotny wpływ na jej rozstrzygnięcie.

Niniejsze stanowisko znajduje uzasadnienie przede wszystkim w zaistnieniu podczas postępowania pierwszoinstancyjnego szeregu nadużyć oraz naruszeń przepisów obowiązujących ustaw, w szczególności ustawy o *Udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenie oddziaływania na środowisko oraz Kodeksu postępowania administracyjnego*.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że organ I instancji, a w ślad za nim organ II instancji, bezzasadnie pominęły opinie Inspektora Sanitarnego i Wojewódzkiego konserwatora zabytków, z których jednoznacznie wynikało, że budowa projektowanej obwodnicy w proponowanym przez inwestora kształcie stanowi lub może stanowić zagrożenie dla środowiska oraz mieszkańców zamieszkujących w bezpośrednim sąsiedztwie planowanej drogi. W opinii Inspektora Sanitarnego nr 83/2015, znak: ZNS-712/138/3608/15/KG wyraźnie powiedziane jest o konieczności całodobowych pomiarów hałasu na terenach chronionych akustycznie położonych w sąsiedztwie planowanej drogi oraz przebudowie kolidujących cieków wodnych przy uwzględnieniu przepisów z zakresu prawa wodnego, co zostało całkowicie zignorowane przez organ. Nie miał zatem racji organ II instancji twierdząc, że „Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Grodzisku Mazowieckim wyraził pozytywne stanowisko nt. przedsięwzięcia”, gdyż jego stanowiska z pewnością nie da się nazwać „pozytywnym”.

Podobnie rzecz się ma, jeśli chodzi o pominięcie i zdewaluowanie wartości dokumentu w postaci opinii mazowieckiego wojewódzkiego konserwatora zabytków z dnia 23 lipca 2015 roku oraz uznanie przez organy, że nie istnieją przeszkody prawne dla realizacji planowanej inwestycji, podczas gdy konserwator zabytków jednoznacznie stwierdził, że bez względu na zakres inwestycji na substancję zabytkową (on sam zapoznany został jedynie z jednym wariantem przebiegu inwestycji! – stanowi to

potwierdzenie tego, o czym mowa później, że wielowariantowość projektu była jedynie pozorna i (iluzoryczna) charakter tego wpływu bez wątpienia będzie negatywny i inwazyjny, w przypadku kolizji z zabytkami archeologicznymi wpływ inwestycji drogowych dużej skali na same zabytki zawsze jest negatywny, a przyjętą praktyką jest prowadzenie tego typu inwestycji poza terenem najważniejszych archeologicznych posiadających własną formę krajobrazową, to jest takich jak występują częściowo na terenie planowanej inwestycji. Mimo tak czytelnego stanowiska konserwatora zabytków organy nie uznały za stosowne, wziąć go pod uwagę przy wydawaniu decyzji.

Błędem było także uznanie przez organy obu instancji, że raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko spełniał wskazane w ustawie wymagania, podczas gdy dokument ten był niekompletny, nieprecyzyjny, nie obejmował kompleksowego odniesienia w stosunku do istotnych dla przebiegu przedsięwzięcia danych. Dokument ten pomijał, bądź był o nie uzupełniany za późno, istotne kwestie, wskazane w przepisach ustawy, większość z nich była opisana w sposób bardzo skąpy i udzielała śladowych informacji.

Raport nie spełniał obowiązku rzetelnego przedstawienia i opisu analizowanych wariantów, w tym: a) wariantu proponowanego przez wnioskodawcę oraz racjonalnego wariantu alternatywnego, b) wariantu najkorzystniejszego dla środowiska wraz z uzasadnieniem ich wyboru. Zwłaszcza całkowicie brakowało w nim przedstawienia racjonalnego wariantu alternatywnego dla przebiegu większej części planowanej inwestycji - wskazany wariant alternatywny obejmował tylko jej znikomy fragment.

Ponadto brak jest w nim dokładnego opisu istniejących w sąsiedztwie lub w bezpośrednim zasięgu oddziaływania planowanego przedsięwzięcia zabytków chronionych na podstawie przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, opisu krajobrazu, w którym dane przedsięwzięcie ma być zlokalizowane; opisu elementów przyrodniczych środowiska objętych zakresem przewidywanego oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko, w tym elementów środowiska objętych ochroną na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody; analizy możliwych konfliktów społecznych związanych z planowanym przedsięwzięciem; wskazania, czy dla planowanego przedsięwzięcia jest konieczne ustanowienie obszaru ograniczonego użytkowania w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska, oraz określenie granic takiego obszaru, ograniczeń w zakresie przeznaczenia terenu, wymagań technicznych dotyczących obiektów budowlanych i sposobów korzystania z nich; brak jest streszczenia w języku niespecjalistycznym informacji zawartych w raporcie, w odniesieniu do każdego elementu raportu. Wreszcie nie ma dokładnego uzasadnienia proponowanego przez wnioskodawcę wariantu, ze wskazaniem jego oddziaływania na środowisko, w szczególności na:

- a) ludzi, rośliny, zwierzęta, grzyby i siedliska przyrodnicze, wodę i powietrze,
- b) powierzchnię ziemi, z uwzględnieniem ruchów masowych ziemi, klimat i krajobraz,
- c) dobra materialne,

Kancelaria Adwokacka
Adwokat Justyna Wiśniewska-Kurpiel
ul. Henryka IV Probusa 8, 02-496 Warszawa
adres do korespondencji:
ul. Paderewskiego 13, 05-820 Piastów
REGON: 362385755, NIP: 5291737770
tel: 510 082 478, e-mail: justyna@wisniewska-kurpiel.pl

- da) zabytki i krajobraz kulturowy, objęte istniejącą dokumentacją, w szczególności rejestrem lub ewidencją zabytków,
- d) krajobraz,
- e) wzajemne oddziaływanie między elementami, o których mowa w lit. a-da.

W tym miejscu wskazać należy, iż w ocenie Skarżącej jednym z większych naruszeń jakich się dopuścił organ I instancji, a na co nie zwrócił w ogóle uwagi organ II instancji, była iluzoryczność wariantów wskazanych w raporcie. W pierwotnej wersji raportu brak było w ogóle alternatywnego wariantu przebiegu inwestycji. Potwierdza to chociażby opinia Wojewódzkiego konserwatora zabytków, w której odnosi się on jedynie do jednego proponowanego wariantu. Wariant alternatywny do raportu został dołączony bardzo późno, nie został poddany prawidłowym konsultacjom społecznym, nie został należycie zaopiniowany przez stosowne podmioty (Inspektor Sanitarny, Konserwator Zabytków).

Co więcej, nie można w niniejszej sprawie mówić o realnej wielowariantowości ze względu na to, że „wariant alternatywny” zaproponowany przez inwestora (a w rzeczywistości wymuszony przez mieszkańców) to wariant dla znikomego fragmentu obwodnicy. Nie została natomiast stworzona realna alternatywa dla pozostałej części planowanej obwodnicy, podczas gdy wielokrotnie przebiega ona przez teren problematyczny ze względów środowiskowych np. przez siedliska bobrów, łąki na których zamieszkuje ptactwo, płazy i inna fauna będąca pod całkowitą lub częściową ochroną (np. rejon Kałęczyna, gdzie mieszka Skarżąca). Co więcej fragmentami planowana inwestycja ma przebiegać w odległości kilku - kilkunastu metrów od zamieszkałych domostw lub działek budowlanych. Nie zostały tymczasem przeprowadzone badania, czy odległość taka nie stworzy zagrożenia życia lub zdrowia mieszkańców, mimo wskazania na taki obowiązek Inspektora Sanitarnego.

Nie ulega tymczasem wątpliwości, iż w zakresie wariantów inwestycji, z przepisu art. 66 ust. 1 pkt 5 o.o.s., wynika, że raport oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko powinien zawierać opis analizowanych wariantów, w tym wariantu proponowanego przez wnioskodawcę oraz racjonalnego wariantu alternatywnego, wariantu najkorzystniejszego dla środowiska wraz z uzasadnieniem ich wyboru.

K. Gruszecki w komentarzu do tego przepisu zauważa, że zgodnie z art. 66 ust. 1 pkt 5 ustawy raport oddziaływania na środowisko powinien zawierać prezentację trzech wariantów realizacji przedsięwzięcia. Zdaniem tego autora, art. 81 ustawy przyznaje organowi prowadzącemu postępowanie w sprawie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach możliwość wyboru - za zgodą wnioskodawcy - innego wariantu realizacji przedsięwzięcia niż ten zaproponowany we wniosku. W przypadku braku zgody wnioskodawcy uprawnienie to może stanowić podstawę do wydania decyzji odmownej (zob. K. Gruszecki, Komentarz do art. 81 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, LEX el/2013 r.). Niewątpliwie art. 81 ust. 1 ustawy, zobowiązuje organ do analizy oceny oddziaływania na środowisko pod kątem tego, czy warianty alternatywne nie są bardziej zasadne niż ten jaki zaproponował inwestor. Wybór wariantu najbardziej zasadnego powinien być dokonywany w

Kancelaria Adwokacka
Adwokat Justyna Wiśniewska-Kurpieł
ul. Henryka IV Probusa 8, 02-496 Warszawa
adres do korespondencji:
ul. Paderewskiego 13, 05-820 Piastów
REGON: 362885755, NIP: 5291737770
tel: 510 082 478, e-mail: justyna@wisniewska-kurpiel.pl

oparciu o zestawienie skutków realizacji dla środowiska naturalnego. Wariantem najbardziej zasadnym będzie więc ten, który przyniesie najmniej szkód środowisku. Wskazówki w tym zakresie powinny płynąć z treści raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, bowiem art. 66 ust. 1 pkt 5 ustawy wymaga aby znalazły się w nim takie elementy jak opis analizowanych wariantów, w tym a) wariantu proponowanego przez wnioskodawcę oraz racjonalnego wariantu alternatywnego, b) wariantu najkorzystniejszego dla środowiska wraz z uzasadnieniem ich wyboru. Ten wniosek potwierdza także art. 81 ust. 1 ustawy, który wówczas nakazuje organowi zaproponowanie organowi innego wariantu przedsięwzięcia, gdy wynika to z treści oceny oddziaływania na środowisko. Raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko jest jednym z najważniejszych elementów postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko, mającym ułatwić ustalenie wszystkich potencjalnych zagrożeń związanych z realizacją planowanego przedsięwzięcia.

Nie da się ukryć, że w niniejszym stanie faktycznym raport w zakresie przedstawionych wariantów inwestycji był niekompletny, a podstawowym brakiem był brak rzetelnego przedstawienia rzeczywistego wpływu wariantów na środowisko, a także brak alternatywnego wariantu dla większej części inwestycji. Co za tym idzie, organ pierwszej instancji nie miał podstaw by uznać, że wariant zaproponowany przez inwestora był wariantem najkorzystniejszym, skoro *de facto* nie miał go z czym porównywać. Ponadto w trakcie postępowania wskazywane było m.in. przez mieszkańców, iż wariant rekomendowany może mieć niezwykle negatywne skutki dla środowiska, dla ludzi i z pewnością nie jest najlepszym rozwiązaniem (bliskość zamieszkałych domów, naturalne siedliska zwierząt, stanowiska archeologiczne, czy też konieczność zasypania stawów).

Z postanowień przywoływanego przepisu wynika, że powinny zostać uwzględnione trzy warianty proponowane przez wnioskodawcę, racjonalny wariant alternatywny oraz wariant najkorzystniejszy dla środowiska. Zdaniem Sądu, nie można jednak wykluczyć sytuacji, (...), w której wariant zaproponowany przez wnioskodawcę będzie również wariantem najkorzystniejszym dla środowiska i wówczas w praktyce będą występowały dwa dopuszczalne warianty (wyrok NSA z dnia 28 czerwca 2011 r., II OSK 1137/10, LEX nr 1083542). Jednocześnie Sąd zgodził się ze skarżącym, że wariantowość przedstawionych w raportach rozwiązań nie może mieć charakteru pozornego. Taka sytuacja mogłaby wystąpić np. przy wariantach przedsięwzięcia, zakładających jego realizację dokładnie w tym samym miejscu i z technicznego punktu widzenia niewiele różniących się od siebie. Nie ulega wątpliwości, że taka dokładnie sytuacja ma miejsce w niniejszej sprawie.

Należy także zaznaczyć, że nie jest wariantem alternatywnym również brak wariantu jak przyjęli autorzy raportu oddziaływania inwestycji na środowisko. Ze wskazanych przepisów wyraźnie wynika, że zamiarem ustawodawcy było stworzenie warunków dla szerszego wyboru niż tylko wyboru pomiędzy realizowaniem przedsięwzięcia a jego zaniechaniem. Chodziło o wybór pomiędzy wariantami oddziałującymi na środowisko w różny sposób. Inaczej ustawodawca nie nakazywałby w art. 66 ust. 1 pkt 6 powołanej ustawy określania przewidywanego oddziaływania na środowisko analizowanych wariantów, albowiem wariant polegający na niepodejmowaniu przedsięwzięcia nie oddziałuje na środowisko (zob. wyrok WSA w Gdańsku z dnia 24 marca 2011 r. o sygn. akt II SA/Gd 864/11, ONSAiWSA 2012/3/48, LEX nr 992985). Wariant niepodejmowania przedsięwzięcia nie jest wariantem

Kancelaria Adwokacka
Adwokat Justyna Wiśniewska-Kurpiel
ul. Henryka IV Probusa 8, 02-496 Warszawa
adres do korespondencji:
ul. Paderewskiego 13, 05-820 Piastów
REGON: 362385755, NIP: 5291737770
tel: 510 082 478, e-mail: justyna@wisinska-kurpiel.pl

racjonalnym, bo za taki można uznać wyłącznie wariant możliwy do przeprowadzenia w innej lokalizacji i jednocześnie oddziaływający na środowisko.

Uznać zatem należy, iż zarzut, iż raport nie zawiera czytelnego określenia wariantów, a zawarta w nim ich analiza uniemożliwia możliwości oceny rzeczywistej alternatywności, nie zawiera opisów oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w każdym z tych wariantów w szczególności na oddziaływanie na tereny zagospodarowania poprzez zabudowę mieszkalną, jest jak najbardziej uzasadniony.

Co za tym idzie, zdaniem Skarżącej nie jest prawdą twierdzenie organu II instancji, jakoby nie zachodziły „okoliczności, które wykluczają możliwość wydania decyzji w takim wariancie, np. przesłanki odmowy uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia określone w art. 80 ust. 2 i art. 81 o.o.s, wówczas organ jest zobowiązany do określenia środowiskowych warunków realizacji przedsięwzięcia w wariancie wskazanym we wniosku”. Skarżąca stoi bowiem na stanowisku, że organ dysponował argumentami pozwalającymi na odmówienie zgody na realizację przedsięwzięcia, zgodnie z art. 81 ust. 1 o.o.s.

W dalszej kolejności, podkreślenia wymaga, że choć organ II instancji stanął na stanowisku, iż Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska prawidłowo przeprowadził analizę wniosków i uwag złożonych w trakcie postępowania z udziałem społeczeństwa, to nie jest to zgodne z prawdą.

Jeśli bowiem chodzi o zarzut niezapewnienia właściwego udziału społeczeństwa w postępowaniu o wydanie decyzji, w szczególności podkreślenia wymaga: niedotrzymanie prawem przepisanej formy podawania informacji do publicznej wiadomości, zaniechanie ogłoszenia informacji przez obwieszczenie w sposób zwyczajowo przyjęty w miejscu planowanego przedsięwzięcia, a w przypadku projektu dokumentu wymagającego udziału społeczeństwa - w prasie o odpowiednim do rodzaju dokumentu zasięgu, a w przypadku gdy siedziba organu właściwego w sprawie mieści się na terenie innej gminy niż gmina właściwa miejscowo ze względu na przedmiot postępowania - także przez ogłoszenie w prasie lub w sposób zwyczajowo przyjęty w miejscowości lub miejscowościach właściwych ze względu na przedmiot postępowania oraz nie poddanie stosownym konsultacjom wersji raportu przedstawiającej racjonalny wariant alternatywny, zainteresowani o istnieniu takiego wariantu dowiedzieli się już podczas trwania konsultacji społecznych, co z całą pewnością uniemożliwiło im kompleksowe zapoznanie się z tym tematem.

Organ pierwszej instancji w aspekcie obowiązku informowania i udziału społeczeństwa w postępowaniu nie dotrzymał właściwie podstawowych obowiązujących norm. Jak zostało wyżej wskazane, przede wszystkim zaniechał on obwieszczeń w sposób prawem przewidziany, a te obwieszczenia które miały miejsce były pozorne, jak również skutecznie uniemożliwiały zapoznanie się z ich treścią. Na stronie internetowej organu obwieszczenia pojawiały się z opóźnieniem, czasami zniknęły, dostępność do raportu była ograniczona, jego treść zaś częściowo utajniona. Dostęp do tablicy informacyjnej w UM Grodziska Mazowieckiego był natomiast praktycznie niemożliwy, a wywieszone obwieszczenie nieczytelne. Brak było informacji o uzupełnianiu i zakresie tegoż uzupełniania przez

Kancelaria Adwokacka
Adwokat Justyna Wiśniewska-Kurpiel
ul. Henryka IV Probusa 8, 02-496 Warszawa
adres do korespondencji:
ul. Paderewskiego 13, 05-820 Piastów
REGON: 362385755, NIP: 5291737770
tel: 510 082 478, e-mail: justyna@wisinska-kurpiel.pl

przedstawionymi w raporcie priorytetem w polityce miasta określonym w MPZP i SUIKZP jest wyprowadzenie ruchu tranzytowego z centrum miasta, poprzez budowę obwodnic w ciągu dróg wojewódzkich.

Tymczasem planowany i zaakceptowany przez organ pierwszej i drugiej instancji wariant przebiegu inwestycji w rzeczywistości nie ma nic wspólnego z pojęciem „obwodnica”. Znaczna część planowanej trasy „obwodnicy” przebiega przez tereny gęsto zaludnione, w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej, w dzielnicach przemysłowych, gdzie wszelkie wskaźniki zanieczyszczeń już dawno są zapewne przekroczone (jednak organ I instancji nie uznał za stosowne tego zbadać), a co najważniejsze kończy się i łączy z drogą wojewódzką 579 w miejscowości Kałęczyn, gdzie **tylko w odległości kilkudziesięciu metrów od wylotu planowanej obwodnicy** jest kilkadziesiąt zamieszkałych domów i jeszcze więcej działek budowlanych. Co więcej, cały ruch zostanie tym samym wtłoczony w drogę, która przebiega przez kilka miejscowości o naprawdę gęstym zaludnieniu. Będzie to stanowiło rzeczywiste, znaczące pogorszenie się warunków życia dla tysięcy osób. Być może przeprowadzenie badań potencjalnego wpływu inwestycji na te tereny wyjaśniłoby, jakim bezsensu jest akurat taki przebieg inwestycji. Mimo jednak licznych głosów mieszkańców Kałęczyna, oba organy uznały, że rondo w samym środku miejscowości, będące wylotem drogi mającej mieć pierwszeństwo w prowadzeniu ruchu tranzytowego, nie stanowi przesłanki zagrażającej zdrowiu czy życiu mieszkańców, ani nawet nie stanowi powodu, aby potencjalne zagrożenia zbadać.

W ocenie Skarżącej postępowanie takie jest karygodnym zaniedbaniem po stronie obu organów.

Podsumowując, także w związku z tym, że planowany przebieg inwestycji nie spełnia nawet podstawowych warunków jakie powinna spełniać obwodnica, a co za tym idzie celowość tej inwestycji stoi pod znakiem zapytania, a w postępowaniu przed organem pierwszej i drugiej instancji doszło do wielokrotnego rażącego naruszania prawa, niniejsza skarga jest w pełni zasadna i zasługuje na uwzględnienie.

Mając na uwadze powyższe wnoszę jak na wstępie.

Justyna Wiśniewska-Kurpiel
adwokat Justyna Wiśniewska-Kurpiel

Załączniki:

- pełnomocnictwo wraz z dowodem uiszczenia opłaty skarbowej
- odpis skargi
- dowód uiszczenia wpisu